2/325/12900

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«__» __12__ 2020թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000124

Ձեռնարկողը՝ ***«Ապրիում պրո ստուդիո» ՍՊԸ***
ք. Երևան, Մ Բաղրամյան 1 փկղ. 14 շենք

Գործունեությունը՝ ***«Արմավիր-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվություն***
Արմավիրի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պաշտոնակատար՝ Ա. Թարզյան

Առդիր՝ 8 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 000124

<18> 12 2020թ.

Արմավիրի մարզի «Արմավիր-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվություն

Ձեռնարկող՝	«Ատրիում պրո ստուդիո» ՍՊԸ
Ներկայացված նյութեր՝	ՄՄՀՏՊՓ նախագծեր, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման ՇՄԱՌԳ հաշվետվություն
Փաստաթղթի տեսակը՝	Հիմնադրութային փաստաթուղթ
Իրականացման վայրը՝	Արմավիրի մարզի Արմավիր-1 միկրոռեգիոնում ընդգրկված 15 գյուղական համայնքներ

Ներածական մաս Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի, 1-ին մասի՝ «Արմավիր-1» ՄՄՀՏՊ փաստաթուղթը հանդիսանում է քաղաքաշինության բնագավառին վերաբերող հիմնադրութային փաստաթուղթ:

ՄՄՀՏՊՓ նախագծի հիմնական նպատակն է՝ միկրոռեգիոնում ներառված համայնքների տարածքներում տարածական պլանավորման միջոցով բարենպաստ կենսամիջավայրի ձևավորումը, կայուն զարգացման համար անհրաժեշտ նախադրյալների ստեղծումը, ինչպես նաև համայնքների սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը և շրջակա միջավայրի և պատմամշակութային արժեքների պահպանմանն ուղղված միջոցառումների մշակումը:

Սույն փաստաթղթի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման վերլուծությունները կատարվել են նախագծի դրույթներին համապատասխան, հաշվի առնելով ծրագրում ներառված համայնքների 2017-2021 թթ. զարգացման ծրագրերը: Ծրագրում ընդգրկված գյուղական համայնքների տարածքային քաղաքաշինական խնդիրների լուծման և շրջակա միջավայրի պահպանության արդյունավետ կազմակերպման համար

ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ - ՍՊԸ * РА ЕРЕВАН "ЭКСПЕРТИЗНЫЙ ЦЕНТР ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ" ЧПО * ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТИЗЫ COMMISSION OF EXPERTS

փաստաթղթում համալիր կերպով գնահատվել են գոյություն ունեցող իրավիճակը և առկա բնապահպանական խնդիրները և ընտրվել են զարգացման այնպիսի սկզբունքներ, որոնք թույլ կտան ներդաշնակորեն լուծել սոցիալական, տնտեսական և բնապահպանական խնդիրները:

Նկարագրական մաս «Արմավիր-1» ՄՄՀՏՊ փաստաթղթերի նախագծերը ներառում են՝ Արգինա, Արտամետ, Արևադաշտ, Բագարան, Բաղրամյան /Բաղրամյանի շրջ/, Դալարիկ, Երվանդաշատ, Լեռնագոգ, Կողբավան, Հուշակերտ, Մյասնիկյան, Զենիկ, Վանանդ, Տալվորիկ, Քարակերտ գյուղերը: Միկրոռեգիոնը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևմտյան մասում: Տարածքի ռելիեֆը հարթ է, հյուսիս-արևելքից դեպի հարավ-արևմուտք հավասարաչափ թեքվածությամբ: «Արմավիր-1» տարածաշրջանի ՄՄՀՏՊՓ նախագիծը ընդգրկում է 46211.69 հա մակերեսով տարածք, որտեղ բնակչության թիվը կազմում է 23462 մարդ:

Տարածաշրջանի հիմնական ջրային զարկերակը հանդիսանում են Արաքս և Ախուրյան սահմանային գետերը: Միկրոռեգիոնում ներառված գյուղական համայքները գտնվում են Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածքում: Տարածքում հանդիպող գրունտային ջրերը պատկանում են ալյուվիալ-դելյուվիալ, պրոլյուվիալ նստվածքներին և սնվում են մակերևույթային հոսքի, մթնոլորտային տեղումների, ենթահունային ջրերի և արտեզյան հորատանցքերի արտանետման ջրերից: Դրանք տարածքում հիմնականում հանդիպում են 6-7մ խորը, իսկ տեղ-տեղ մինչև 5-5.5մ: Նկարագրվող տարածաշրջանում երկրաշարժերի հնարավոր ուժգնությունը կազմում է 8-9 բալ և ավելի:

Տարածքում առկա են բնական, բուժական, առողջապահական, հանքահումքային ռեսուրսներ, գեղատեսիլ և տեսարժան վայրեր, որոնք նպաստավոր են տուրիզմի զարգացման համար: Ներկա իրավիճակում բնակչության հիմնական զբաղմունքն է՝ բուսաբուծությունը, այգեգործությունը, անասնապահությունը, հացահատիկային կուլտուրաների մշակությունը, հողագործությունը, խաղողագործությունը, մեղվաբուծությունը և առևտուրը:

«Արմավիր-1» միկրոռեգիոնի գյուղական համայնքներում առկա են սոցիալ-կենցաղային, ինժեներա-տրանսպորտային և կոմունալ ենթակառուցվածքների հետ կապված հիմնախնդիրներ, որոնց համար համայնքների զարգացման ծրագրերում սույն փաստաթղթով առաջարկվել են հեռանկարային զարգացման ուղղություններ:

Ծրագրում ընդգրկված «Արմավիր-1» տարածաշրջանի համայնքների սոցիալական միջավայրի և շրջակա միջավայրի վրա տեխնածին ազդեցության հիմնական գործոններն են.

- մթնոլորտային օդի աղտոտումն՝ արդյունաբերական ձեռնարկությունների, բնակելի հատվածի ջեռուցման և ավտոտրանսպորտի արտանետումներով,
- մակերևութային ջրերի աղտոտումն՝ արտադրական հոսքաջրերով և կենցաղային կեղտաջրերով,
- հողերի աղտոտումը՝ կոշտ կենցաղային թափոններով,
- աղմուկը,

ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՐԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ОЦЕНКИ ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ
ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT EXPERTISE CENTER
02543163
ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION OF EXPERTS
ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ «ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՐԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ
РА ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЦЕНТР ОЦЕНКИ ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ
SNCO

• անտառի անկանոն օգտագործումը, ինչը էներգետիկ ճգնաժամի տարիներին հանգեցրել է անտառային տարածքների և կենսաբազմազանության կրճատմանը:

Շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցություն ունեցող բնական գործոններից են՝ սողանքները, սելավները և հողերի էրոզիան:

Ներկայումս ծրագրի ազդեցության ենթակա համայնքներում մթնոլորտային օդն աղտոտվում է արդյունաբերական ձեռնարկությունների, բնակելի և հասարակական շենքերի ջեռուցման, անհատական սարքերի և ավտոտրանսպորտի արտանետումներով: Մթնոլորտ արտանետումների 89.2%-ը բաժին է ընկնում ավտոտրանսպորտին: Հիմնականում արդյունաբերական ձեռնարկությունները պատկանում են սանիտարական վտանգավորության 4-րդ և 5-րդ դասերին, արտադրական արտանետումները կազմում են ոչ զգալի քանակներ: Համայնքներում առկա մի շարք փոքր ձեռնարկությունները գործում են պլանային արտադրողականության 5-10%-ի սահմաններում: Արդյունաբերական արտանետումները զգալի չեն և բոլոր աղբյուրներից ընդհանուր արտանետումների քանակները կազմում են 15,46 տ/տարի: Համայնքներում ֆոնային աղտոտվածության մակարդակն աղտոտող բոլոր նյութերով զգալիորեն ցածր է սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներից (ՍԹԿ):

Ներկա դրությամբ բոլոր համայնքները գազաֆիկացված են, բացառությամբ՝ 5 համայնքների: Մթնոլորտ վնասակար արտանետումների քանակը ջեռուցումից, արդյունաբերությունից և ավտոտրանսպորտից գնահատվել է 862,25 տ/տարի, իսկ մթնոլորտ վնասակար արտանետումներից տնտեսությանը հասցված տնտեսական վնասը հաշվարկվել է 22,24 մլն. դրամ տարի:

Տարածքի համալիր գնահատականը վերլուծվել է տեղանքի կլիմայական պայմանների, մթնոլորտային օդի աղտոտվածության մակարդակի, արդյունաբերական պոտենցիալի, բնակչության և ավտոտրանսպորտի խտության ցուցանիշների հաշվառմամբ: Անտրոպոգեն թույլ ազդեցության գոտին, «Արմավիր-1» ՄՄՀՏՊՓ տարածաշրջանի համայնքների համար կազմում է 46211.69 հա, տարածքի համալիր գնահատականը համարվում է բարենպաստ: Հեռանկարում, բոլոր ձեռնարկությունների համար նախատեսված արտադրողականության աճի դեպքում տարածքի համալիր գնահատականը ևս կլինի բարենպաստ:

Ներկայումս գետերի աղտոտվածության հիմնական պատճառ է հանդիսանում ՄՄՀՏՊՓ ընդգրկված բնակավայրերի տնտեսակենցաղային հոսքաջրերը, որոնք առանց մաքրվելու թափվում եմ գետավազանների մեջ՝ ստեղծելով հակասանիտարական վիճակ: Տնտեսակենցաղային հոսքաջրերի մի մասը հեռացվելով Ախուրյան գետ, հանդիսանում է գետի աղտոտվածության հիմնական աղբյուրը, ինչի պատճառով վերջին տարիներին Ախուրյան գետի կիրճում զանազան սպասարկման օբյեկտների շահագործման արդյունքում զգալիորեն ավելացել է գետի աղտոտվածությունը, արդյունքում «Արմավիր-1» համայնքների սահմաններում գետի օգտագործումը ռեկրեակցիոն նպատակով

ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION OF EXPERTS

բացառվում է: Նախագծով նախատեսվում է հեռանկարում գյուղական համայնքների համար կառուցել կեղտաջրերի մաքրման կայաններ: Գյուղական համայնքների աշխարհագրական դիրքը թույլ չի տալիս «Արմավիր-1» ամբողջ տարածաշրջանի համար մեկ միասնական կեղտաջրերի մաքրման կայանի ընտրություն: Տնտեսակենցաղային հոսքաջրերի մաքրման համար նախատեսված է տեղադրել տարբեր արտադրողականության «Յալմա-2000» մակնիշի կենսաբանական մաքրման կայաններ. ինչը կապահովի 98% մաքրման արդյունավետություն և կունենա բազմաստիճանային մաքրման կառուցվածք, սեպտիկ խուց, անաերոբ կենսաբանական ռեակտոր, պարզարան, և այլ կառույցներ:

«Արմավիր-1» ՄՄՀՏՊ փաստաթղթում ներառված 15 գյուղական համայնքներում ընդգրկված հողերի մակերեսը կազմում է 46211.69 հա: Միկրոռեգիոնի բնակչության հաշվարկային թիվը կազմում է 25808 մարդ: Պահուստային հողերը տարածաշրջանում բացակայում են: Նախագծով նախատեսված հողերի նպատակային նշանակության, հողատեսքերի գործառական նշանակության փոփոխությունները ներկայացվում են ստորև.

«Արմավիր-1» հիմնական տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներ

ՑՈՒՑԱՆԻՇԸ	Չափման միավորը	Փաստացի	Հեռանկարային
1	2	3	4
Համայնքի, համակցված փաստաթղթի դեպքում նախագծվող համայնքների վարչական սահմաններում ընդգրկված հողերի ընդհանուր մակերեսը	հա	46211.69	46211.71
Բնակավայրերի հողեր	հա	1566.95	1616.395
Արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողեր	հա	651.69	697.505
Էներգետիկայի, կապի, տրանսպորտի, կոմունալ ենթակառուցվածքների հողեր, որից՝	հա	213.53	257.33
Հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր	հա	308.99	434.735
Հատուկ նշանակության հողեր	հա	233.13	223.1
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	հա	42882.66	42608.555
Անտառային հողեր	հա	16.01	16.01
Ջրային հողեր	հա	338.75	358.08

Հողի աղտոտման հիմնական աղբյուրներն են հանդիսանում՝ ավտոտրանսպորտի, արդյունաբերական ձեռնարկությունների փոշեգազային մթնոլորտային արտանետումները, արդյունաբերական և կենցաղային թափոնները: Համայնքների տարածքների հողերը գնահատման արդյունքների վերլուծությունների համաձայն՝ հողերն աղտոտված չեն ծանր մետաղներով, հողերի աղտոտվածության մակարդակը գնահատված է ցածր, էկոլոգիական իրավիճակը՝ բավարար: Ծրագրով նախատեսված նոր արդյունաբերական ձեռնարկությունների և հասարակական շինությունների կառուցումը և գործարկումը չեն հանգեցնի լրացուցիչ հողի դեգրադացման և աղտոտման: Մթնոլորտ արտանետվող փոշին իր մեջ չի պարունակի ծանր մետաղների տարրեր և հողն աղտոտող բաղադրիչների կոնցետրացիաները չեն գերազանցի

ՇՐՋԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ՍՊԿ
ЦЕНТР ОЦЕНКИ ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ
ENVIRONMENTAL IMPACT EXPERTISE CENTER SNCO
02543163
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION OF EXPERTS
РА ЕРЕВАН

սահմանային-թույլատրելի նորմերը: Հեռանկարային ժամանակահատվածում նախատեսված է վերականգնել միկրոռեգիոնի տարածքում շահագործված և շահագործվող օգտակար հանածոների հանքավայրերի խախտված տարածքները: Ռեկուլտիվացման/վերականգնման աշխատանքները կիրականացվեն երկու փուլերով՝ կենսաբանական և տեխնիկական: Կենսաբանական եղանակը կկիրառվի այն գրունտերի համար, որտեղ էրոզիան կանխարգելելու նպատակով անհրաժեշտ կլինի ստեղծել բուսական շերտ: Հողի աղտոտման կանխարգելման և էռոզիայից պահպանման միջոցառումների շարքին է դասվում նաև համայնքային տարածքների կանաչապատումը, թափոնների կառավարումը և այլն:

Բնակավայրերում սանիտարական մաքրման ենթակա տարածքը կազմում է 1566,94 հա մակերես, իսկ գործող աղբավայրերի ընդհանուր քանակը համայնքներում 15-ն են: Աղբահանումը կատարվում է անկանոն ձևով՝ հանգեցնելով համայնքներում հակասանիտարական վիճակի: Համայնքներում առաջացած կենցաղային կոշտ թափոնների տարեկան քանակը ներկա իրավիճակում՝ 23462 մարդու համար կազմում է 5865,5 տ/տարի: Հեռանկարում, 25.808 հազ. մարդ բնակչության քանակի դեպքում թափոնների ընդհանուր հեռանկարային քանակը կկազմի ~ 6452 տ/տարի: Արդյունաբերական թափոնների ընդհանուր քանակը կազմում է 1,8 տ/տարի, որից օգտագործման ենթակա թափոնների ընդհանուր քանակը կազմում է 0,45 տ/տարի, որը ներկայումս հեռացվում են կենցաղային աղբավայր, քանի որ արդյունաբերական թափոնների համար համայնքները չունեն համապատասխան աղբավայր: Օրգանական ծագման թափոններ են առաջանում առողջապահության բնագավառի հաստատություններում /որից՝ 0,5 տ/տարի ոչ վարակիչ, իսկ 0.03 տ/տարի վարակիչ, որոնք վնասազերծման նպատակող հանձնվելու են լիցենզավորված կազակերպությունների:

Արմավիրի մարզպետարանի կողմից առաջարկվել է «Արմավիր-1» միկրոռեգիոնի բոլոր 15 համայնքների համար նախատեսել աղբի հեռացման վայր՝ տեսակավորման և վերամշակման համար, միաժամանակ կոնսերվացնելով նշված համայնքներում առկա աղբավայրերը: Աղբի հեռացման, տեսակավորման և վերամշակման սանիտարական աղբավայրը նախատեսվում է Արմավիր քաղաքի հարակից՝ 8 հա մակերեսով տարածքում:

«Արմավիր-1» միկրոռեգիոնի համայնքներում տեղակայված են 15 գերեզմանոցներ, /ընդհանուր 35 հա տարածքում/, որոնք գործող են: Գերեզմանոցներում ներկայումս սանիտարական պահպանման գոտին ապահովված չէ: Նախագծով նախատեսված է գերեզմանոցների պարսպապատումը ՍՊԳ-ի չափերով՝ հետագա հուղարկավորումների ընթացքում այն չխախտելու համար: Այն հատվածներում, որտեղ ՍՊԳ-ն պահպանված չէ, նախատեսվում է ճանապարհի երկկողմանի սահմանազատում՝ ծառուղիների միջոցով և գերեզմանոցի պարագծով երկշարք ծառապատում:

Ներկա դրությամբ «Արմավիր-1» ՄՄՀՏՊԳ ընդգրկված համայնքներում ընդհանուր օգտագործման կանաչ տնկարկների (զբոսայգիներ, պուրակներ և այլն) ընդհանուր մակերեսը կազմում է 2.5 հա: Հեռանկարում սահմանափակ

օգտագործման կանաչ տարածքների մակերեսը կկազմի 1410,246 հա, իսկ իսկ ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքները՝ 30,97 հա, գյուղական համայնքներում մակերեսը հասցնելով 12 մ²/մարդ, իսկ փոքր քաղաքների համար՝ 10 մ²/մարդ: Հանրային նշանակության կանաչ տարածքների նկամամբ պահանջը համայնքների սահմաններում չապահովելու պարագայում դրանք բավարարվում են բնակավայրամերձ կանաչ գոտիների հաշվին:

«Արմավիր-1» միկրոռեգիոնի համայնքներում հեղեղատար կոյուղու բացակայության արդյունքում գարնանային ձնհալի և աշնանային հորդ անձրևների ժամանակ հնարավոր են տարածքների հեղեղումներ: Բնակավայրերին բնորոշ է հեղեղային ձորակների, ինչպես նաև սողանքային երևույթների տարածումը: Այս երևույթից խուսափելու նպատակով բոլոր համայնքերի համար նախագծով առաջարկված է հեղեղատար առուների նախագծում և կառուցում: Բնակավայրերին, հատկապես կառուցապատված տարածքների բնական: Սույն նախագծով առաջարկված է «Արմավիր-1» բնակավարի սողանքներից պաշտպանության միջոցառումների նախատեսում: Միկրոռեգիոնի տարածքում որոշակի տարածում ունեն նաև ճահճացած հողերը:

ՇՄԱՌԳ հաշվետվությանը կից փաստաթղթերում վերլուծվել է նաև «Արմավիր-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածքների բնակավայրերին սպառնացող բնածին վտանգները և /կարկուտ, քամի, հեղեղ, սելավ/ վտանգավոր երկրաբանական երևույթները /սողանքներ/ և հնարավոր արտակարգ ռիսկերը և առաջարկվել են նախագծային լուծումներ:

Համայնքների տարածքային զարգացման համար առաջնահերթ ընտրվել են այնպիսի ուղղություններ, որոնց համար ներդրումները նպաստավոր կլինեն տարբեր ոլորտների զարգացման համար և կխթանեն.

- արտադրության հիմնական ճյուղերի զարգացմանը,
- հնարավոր ռեկրեացիոն գոտիների կազմակերպմանը,
- շրջակա միջավայրի բարելավմանը և պահպանմանը,
- ինժեներական ենթակառուցվածի, ճանապարհային ցանցի և սոցիալ-կենցաղային համակարգի զարգացմանը,
- պատմամշակութային ժառանգության պահպանությանը,
- բնական և տեխնածին վտանգավոր երևույթներից տարածքի պաշտպանությանը,
- սահմանամերձ տարածքներում բնակչության անվտանգության ապահովմանը,
- երկրորդական և միջգյուղական ճանապարհների բարելավմանը և բարեկարգմանը,

Տարածաշրջանում, նախագծային ժամանակաշրջանում շրջակա միջավայրի պահպանության, բնապահպանական իրավիճակի բարելավման և բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման համար ծրագրով նախատեսված առաջնահերթ և հեռանկարային միջոցառումների շարքում ներառված են.

- ճահճացած տարածքների չորացումը և բարելավումը,
- ընդերքօգտագործման հետևանքով խախտված տարածքների վերականգնումը/ռեկուլտիվացիան,

ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ "ENVIRONMENTAL IMPACT EXPERTISE CENTER" ՍՊԸ
ՀՀ ԵՐԵՎԱՆ
ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ОЦЕНКИ ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ
02543163
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ЗАКЛЮЧЕНИЕ
ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION
OF EXPERTS

- համայնքներում բնակչության ապահովումը խմելու ջրով, կոյուղու համակարգերի բարելավումը,

- համայնքներում ոռոգման ցանցի արդիականացումը և բարելավումը,

- սանիտարական գոտիների պահպանմամբ աղբավայրերի նախատեսումը,

- անձրևաջրերի հեռացման համակարգի կառուցումը,

– գետեր թափվող տնտեսակենցաղային և արտադրական հոսքաջրերի համար կենսաբանական մաքրման կայանի կառուցումը,

– տարածաշրջանում մսի վերամշակման արտադրամասի կազմակերպումը (սպանդանոցի կառուցում), շարժական ջերմային սարքերի ներդրմամբ օրգանական թափոնների վնասազերծումը,

– համայնքների տարածքներում աղբահանման կետերի կազմակերպումը, ժամանակակից պահանջներին համապատասխան աղբավերամշակման գործարանի կառուցումը,

– ճանապարհի եզրերին, հանգստի գոտիներում կանաչապատման իրականացումը,

– մեքենաների տեխնիկական վիճակի վերահսկողության սահմանումը ավտոտրանսպորտի արտանետումների կրճատման նպատակով:

Եզրափակիչ մաս «Արմավիր-1» ՄՄՀՀՏՊ փաստաթղթում ընդգրկված գյուղական համայքների համար առաջարկված քաղաքաշինական լուծումների իրականացման և շրջակա միջավայրի պահպանության արդյունավետ կազմակերպման համար, ՇՄԱՌԳ հաշվետվությունում համալիր կերպով գնահատվել են առկա բնապահպանական խնդիրները, գոյություն ունեցող իրավիճակը և ընտրվել զարգացման այնպիսի սկզբունքներ, որոնց միջոցով հնարավոր կլինի ներդաշնակորեն լուծել սոցիալական, տնտեսական և բնապահպանական խնդիրները: Քանի որ նախագծով նախատեսված միջոցառումներն իրականացվելու են արդեն իսկ կառուցապատված տարածքներում, հետևաբար բուսատեսակներին և կենդանատեսակներին հասցվող վնասը կլինի նվազագույն:

Փաստաթղթի փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են առողջապահության նախարարությունը, շրջակա միջավայրի նախարարության համապատասխան ստորաբաժանումները, որոնց կողմից ներկայացված դիտողություններով և առաջարկություններով ՇՄԱՌԳ հաշվետվությունը լրամշակվել է: Ծրագրի ազդեցության ենթակա համայնքների հանրությունը հանրային քննարկումների ձևով մասնակցել է հաշվետվության գնահատման և փորձաքննական գործընթացներին:

«Արմավիր-1»միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման նախագիծը ներառում է մշտադիտարկում (մոնիթորինգ) և հետնախագծային վերլուծություն, ինչը թույլ կտա հիմնադրույթի գործունեության ընթացքում վերլուծել և դիտարկել համայնքների զարգացման իրատեսական սցենարները՝ նախանշելով առավել գրավիչ և արդի հեռանկարային ուղղությունները: Մշտադիտարկումների արդյունքների հիման վրա իրականացված հետնախագծային վերլուծությունը թույլ կտա հետագա

քաղաքաշինական փաստաթղթերում ներառել տնտեսության զարգացման առավել իրատեսական ոլորտներ" տարածաշրջանի բնապահպանական պահանջների, նորմերի և սահմանափակումների համադրմամբ ապահովելով մարդու առողջության, բնականոն զարգացման և բնառեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման հիմնախնդիրները:

Փորձաքննական պահանջ

Հիմնադրութային փաստաթղթի շրջանակներում նախատեսվող գործունեությունների ծրագրային և նախագծային փաստաթղթերը՝ մինչև իրականացումն անհրաժեշտ է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Ատրիում պրո ստուդիո» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Արմավիրի մարզի «Արմավիր-1» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՊՓ) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված պահանջի պարտադիր կատարման պայմանով:

Տնօրենի տեղակալ՝ Գ. Գևորգյան

Գլխ. մասնագետ՝ Հ. Մկրտչյան